

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 16 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), Sigitos Rudėnaitės ir Jūratės Varanauskaitės, susipažinusi su 2023 m. liepos 27 d. paduotu atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Icor“ kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 13 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje,

n u s t a t ė:

atsakovė padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 13 d. nutarties išsprendus ieškinio priėmimo klausimą, peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl žalos atlyginimo. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. liepos 13 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus apygardos teismo 2023 m. balandžio 14 d. nutartį, kuria, atsižvelgiant į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. kovo 30 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-92-943/2023 pateiktus išaiškinimus, priimtas ieškovės Lietuvos Respublikos, atstovaujamos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, ieškinys dėl žalos atlyginimo.

Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 13 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2023 m. balandžio 14 d. nutartį ir perduoti ieškinio priėmimo klausimą iš naujo nagrinėti Vilniaus apygardos teismui.

Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose kelių teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pagrindiniai atsakovės kasacinio skundo argumentai:

1. Lietuvos apeliacinis teismas nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos dėl arbitražinių susitarimų galiojimo ir atsisakymo priimti ieškinį dėl sudaryto arbitražinio susitarimo pagrindų (CPK 137 straipsnio 2 dalies 6 punktas), netinkamai vertino arbitražinių susitarimų perduoti ginčą nagrinėti investiciniame arbitraže sudarymo ir galiojimo tarptautinius teisinius klausimus, netinkamai vertino Tarptautinio investicinių ginčų sprendimo centro (toliau – ICSID) arbitražo teismo kompetencijos ir ICSID Konvencijos įtaką nagrinėjamai bylai, netinkamai ir nepagrįstai išplėtė Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2018 m. kovo 6 d. sprendimo byloje Achmea, Nr. C-284/16, reikšmę, netinkamai taikė Lietuvos Respublikos Investicijų įstatymo 6 straipsnio 2 dalį.
2. Lietuvos apeliacinis teismas nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos dėl paralelinių arbitražo procesų ir pagrindo atsisakyti priimti ieškinį dėl jau sudaryto ir vykdomo arbitražinio susitarimo aiškinimo, nevertino, kad identiškas pareikštam ieškiniui reikalavimas jau yra nagrinėjamas arbitraže.
3. Lietuvos apeliacinis teismas nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos dėl susitarimų dėl teisingumo pagal 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 25 straipsnį.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Virgilijus Grabinskas

Sigita Rudėnaitė

Jūratė Varanauskaitė